

HAUSJÄRVEN LUKION OPINTO-OPAS 2021 - 2022

HAUSJÄRVEN
LUKIO

Sisällysluettelo

Opintojen rakenne	2
Opintosuunnitelman laadinta	2
Kurssin arviointi	2
Uusintakuulustelut	2
Etenemiseste	2
Poissaolot	3
Oppiaineen oppimäärän arviointi	3
Lukion oppimäärän suoritus	3
Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet	3
Oppituntien ajankohdat	4
Oppilashuolto ja -palvelut	4
Oppilaskunnan tervehdys	5
Yhteystiedot	5
Kurssikuvausten lyhenteet	5
Kurssikuvaukset	6
Äidinkieli ja kirjallisuus	6
Englanti , A-kieli	7
Ruotsi, B1-kieli	9
Saksa, B2-kieli	10
Ranska, B2-kieli	11
Venäjä, B2-kieli	13
Saksa, B3-kieli	14
Ranska B3-kieli	15
Venäjä B3-kieli	16
Matematiikka, pitkä oppimäärä	18
Matematiikka, lyhyt oppimäärä	20
Fysiikka	21
Kemia	23
Biologia	23
Maantiede	26
Evankelis-luterilainen uskonto	27
Elämäkatsomustieto	29
Filosofia	31
Psykologia	32
Historia	33
Yhteiskuntaoppi	34
Liikunta	35
Musiikki	37
Kuvataide	39
Opinto-ohjaus	41
Tietotekniikka	42
Terveystieto	42
Teemaopinnot.....	
..... 43	
Valintakortit.....	
.....	

Hausjärven lukio

Hausjärven lukiosta on valmistunut ylioppilaita vuodesta 1962 lähtien. Nykyisin toimimme samoissa tiloissa Hausjärven yläasteen kanssa. Lukiomme valtteja ovat laadukas opetus, pienet opetusryhmät sekä henkilökohtainen ohjaus ja tuki opinnoissa. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua lukion omiin musiikkiprojekteihin sekä kansainvälisyystoimintaan. Hausjärven lukio on perinteisesti menestynyt hyvin valtakunnallisissa lukiovertailuissa.

Opintojen rakenne

Lukio-opinnot muodostuvat valtioneuvoston antaman asetuksen mukaisesti pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista. Syventävät kurssit ovat opiskelijalle valinnaisia, oppiaineen pakollisiin kursseihin liittyviä kursseja, joita opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa vähintään kymmenen. Oppiaineiden pakollisten ja valtakunnallisesti määriteltyjen syventävien kurssien ja koulukohtaisten syventävien kurssien lisäksi tässä oppaassa on soveltavien kurssien keskeiset sisällöt.

Opintosuunnitelman laadinta

Opiskelijan tulee laatia ja esittää ryhmänohjaajan sekä opinto-ohjaajan hyväksyttäväksi oma opintosuunnitelmansa, joka käsittää paitsi yhden lukuvuoden, koko lukioaikana opiskeltaviksi aiotut aineet ja kurssit. Suunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon, millaisen ylioppilastutkinnon opiskelija aikoo suorittaa ja missä aikataulussa. Suunnitelmaa voi tarvittaessa muuttaa siitä ohjaajien kanssa sopimalla.

Opiskelijan tulee valita kursseja siten, että lukion suorittamiseen kuluu enintään neljä vuotta. Suoritettuja kursseja on oltava kaikkiaan 75, joista kaikille yhteisiä 47–51 riippuen matematiikan oppimäärästä sekä eri aineiden syventäviä kursseja vähintään 10.

Kurssin arviointi

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin 4-10 kurssin päätyttyä, ellei kurssikuvauksen kohdalla tässä oppaassa erikseen mainita, ettei kurssilla ole numeroarviointia. Arvostelu voi perustua suullisiin ja kirjallisiin kokeisiin, opiskelun edistymisen jatkuvaan havainnointiin sekä tuotosten arviointiin.

Keskeytetyn kurssin merkintä K annetaan, jos kurssi katsotaan syystä tai toisesta keskeytetyksi, esimerkiksi liiallisten poissaolojen takia. Lukuvuoden K-merkinnät poistetaan viimeistään juhannuksena, jonka jälkeen kurssi on suoritettava uudestaan. Keskeytetty kurssi voidaan poistaa kokonaan, jos kyseessä on syventävä tai soveltava kurssi ja yhteenlaskettujen kurssien määrä on vähintään 75 kurssia.

Perustellusta syystä kurssin voi suorittaa itsenäisesti. Tähän tulee saada etukäteen sekä aineenopettajan että rehtorin lupa.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulustelu järjestetään joka jakson jälkeen. Sekä hylätyn että hyväksytyt kurssin saa uusia kerran käymättä kurssia uudelleen.

Etenemiseste

Kaksi hylättyä kurssia samassa oppiaineessa aiheuttavat etenemisesteen. Niiden ei tarvitse olla peräkkäisiä.

Poissaolot

Lukiolain mukaan opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien perusteella. Opiskelijan on suoritettava vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän pakollisista ja syventävistä kursseista hyväksytysti. Tällöin jokainen opiskeltu pakollinen ja syventävä kurssi on mukana oppiaineen arvostelussa.

1-2 kurssia: 0 hylättyä
3-5 kurssia: 1 hylätty
6-8 kurssia: 2 hylättyä
9 tai enemmän: 3 hylättyä

Oppiaineen oppimäärän arvioinnin suorittajalla on mahdollisuus myös korottaa arvosanaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat aineen opiskelun päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

Lukion oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukion vähimmäiskurssimäärä 75 kurssia täyttyy. Lukion kurssimäärässä ovat mukana kaikki hänen arvioidut kurssinsa, eikä mitään voi jälkikäteen enää poistaa.

Hausjärven lukioon hyväksytään musiikkiopiston kursseja sekä muissa oppilaitoksissa suoritettuja kursseja, mikäli niistä on etukäteen sovittu aineenopettajan ja rehtorin kanssa.

Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan:

- kaikki pakolliset oppiaineet

- valinnaiset vieraat kielet

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän

- liikunnasta
- sellaisista oppiaineista, joissa hänen suorittamansa oppimäärä käsittää vain yhden kurssin
- valinnaisista vieraista kielistä, mikäli hänen suorittamansa oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia

Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Oppilashuolto ja -palvelut

Kurssien valinnat, suoritusten seuranta, tiedottaminen sekä viestintä opiskelijoiden ja opettajien ja huoltajien välillä kanssa onnistuu helposti lukion käyttämän hallinto-ohjelma Wilman välityksellä.

Koulumatkatukena korvataan päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Yhdensuuntaisen koulumatkan on oltava vähintään 10 kilometriä. Ajantasaista lisätietoa saa netistä osoitteesta www.kela.fi ja lomakkeita Kelan sivuilta tai lukion kansliasta.

KELA myöntää opintotukea myös lukiolaisille. Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja valtion takaamasta opintolainasta. Opiskelija on oikeutettu opintotukeen, kun hän täyttää 17 vuotta. Lisätietoja saa netistä osoitteesta www.kela.fi/opintotuki.

Kouluruokailu on lukiolaisille maksuton. Erikoisruokavalioiden tarvitsevat opiskelijat toimittavat ruokalaan syyslukukauden alussa erikoisruokavaliolomakkeen, joita saa ryhmänohjaajalta.

Terveydenhoitaja kutsuu kaikki 1. vuoden opiskelijat terveystarkastukseen lukuvuoden aikana. Lukioaikana kaikilla opiskelijoilla on myös lääkärin tekemä terveystarkastus. Lääkärin tarkastus on tytöillä 1. opiskeluvuonna, pojilla 2. opiskeluvuonna tai sinä vuonna jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Terveydenhoitajalle voi varata ajan terveyteen tai sairauteen liittyvissä asioissa. Opiskelijoiden ehkäisyasiat hoidetaan terveydenhoitajan kautta. Terveydenhoitaja ohjaa tarvittaessa eteenpäin. Terveydenhoitajan tavoittaa puh. 019 758 5825 tai Wilman kautta.

Marjo Mattson toimii opiskeluterveydenhuollon psykologina. Psykologiin voi ottaa yhteyttä esimerkiksi opiskeluun liittyvän stressin, oppimisen pulmien, masennuksen, ahdistuneisuuden tai yleisen pahan olon tunteiden ja erilaisten kriisitilanteiden johdosta. Voit hakeutua psykologin vastaanotolle terveydenhoitajan tai kuraattorin kautta. Opiskelijoille avoin puhelinaika joka päivä klo 11.00 - 11.30, puh. 019 758 4600.

Tukiopetusta on saatavana oppiaineen opiskelun tueksi. Tarpeesta voi neuvotella aineenopettajien kanssa oma-aloitteisesti.

Eriyisopetukseen liittyvissä kysymyksissä voi olla yhteydessä suoraan erityisopettajaan.

Koulukuraattorilta on mahdollista saada keskustelua liittyen opiskelijan kehitykseen, koulunkäyntiin tai vapaa-aikaan. Kuraattorin tapaamisia voivat toivoa vanhemmat, opiskelija itse tai opettaja.

Kuraattori myös kiertää säännöllisesti kaikilla kouluilla. Kuraattorin tavoittaa numerosta 019 758 6712 tai Wilman kautta.

Opinto-ohjauksesta löytyy tietoa kurssikuvausten yhteydessä. Opinto-ohjaajaan voi olla suoraan yhteydessä myös puhelimitse puh. 050 4331467 tai Wilman kautta.

Oppilaskunta

Hausjärven lukiossa toimii aktiivinen oppilaskunta. Oppilaskunnassa jokaiselta luokka-asteelta valitut opiskelijat päättävät lukiolaisia koskevista ajankohtaisista asioista. Oppilaskunnan toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja siihen voi liittyä lukuvuoden alussa osallistumalla ensimmäiseen kokoukseen. Toimintaan ovat tervetulleita mukaan kaikki ne opiskelijat, jotka ovat kiinnostuneita vaikuttamaan opiskeluympäristöön tai -oloihin.

Oppilaskunnassa pääsee toteuttamaan konkreettisia hankkeita ja samalla se on opiskelijoiden vaikuttamiskanava, jonne rakentavia parannusehdotuksia voi lähettää oppilaskunnan jäsenen välityksellä. Hausjärven lukion oppilaskunta on järjestänyt muun muassa pikkujouluja, kesäpäivän, osallistunut yökoulun suunnitteluun, kehittänyt liikuntapäivän ohjelmaa ja paljon muuta.

Tuntikaavio

klo	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
8.00-8.45	1	7	2	2	1
9.00-9.50	1	7	6	2	1
10.00-10.45	3	3	3	6	4
11.00-11.45	4	3	4	5	4
Ruokatauko					
12.15-13.00	6	4	5	5	5
13.15-14.00	6	6	5	3	2
14.05-14.50	8		1	7	2
15.00-15.45	8		8	7	(8)
15.45-16.30	8		8	7	(8)

Työ- ja loma-ajat

Lukuvuosi 2021-2022

- syyslukukausi 10.8.-22.12.2021
- kevätlukukausi 10.1.-4.6.2022

Syysloma 18.-24.10.2020, viikko 42

Joululoma 23.12.2021-9.1.2022

Talviloma 21.-27.2.2022, viikko 8

Lomapäivä 27.5.2022

Jaksot ja koeviikot

	1.jakso	2.jakso	3. jakso	4. jakso	5. jakso
alkaa/päättyy	10.8.-30.9.	1.10.- 30.11.	1.12-8.2.	9.2.-8.4.	11.4-3.6.
koeviikko	23.9.-30.9.	23.11-30.11.	1.2-8.2.	1.4-8.4.	25.2.-3.6.

Opettajat

Auramo, Riikka	opinto-ohjaus
Honkanen, Rami	äidinkieli
Iso-Touru, Johanna	uskonto, psykologia, filosofia ja elämäntutkimus
Ketonen, Saira	saksa
Kultaranta, Katja	pitkä matematiikka, fysiikka, tietotekniikka
Kuula, Laura	englanti
Laurila, Päivi	terveystieto
Palevuo-Antas, Pia	biologia, maantiede
Palonen, Jukka	musiikki
Putkonen, Jukka	liikunta, terveystieto
	historia, yhteiskuntaoppi
Sipponen, Jaana	lyhyt matematiikka, kemia
Tiainen, Kirsi	liikunta, terveystieto
Tiira, Piia	kuvataide
Uotila, Sanna	ruotsi

Yhteystiedot

Lukiotie 7
12100 OITTI

Rehtori Maija Metsola, puh. 019 758 6720, 040 3306720
Apulaisrehtori Sanna Uotila, puh. 019 7586721, 040 3306721
Koulusihteeri puh. 019 758 6722
Lukion opettajat puh. 019 758 6727

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@hausjarvi.fi

Kurssikuvausten lyhenteet

Tässä oppaassa on käytetty seuraavia lyhenteitä kurssikuvauksien kohdalla:

P = Pakollinen kurssi

VS = Valtakunnallinen syventävä kurssi

KS = Koulukohtainen syventävä kurssi

SO = Soveltava kurssi

vsk = vuosikurssi

Kurssikuvaukset

Äidinkieli ja kirjallisuus

Ä11. Tekstit ja vuorovaikutus (P) 1. vsk

Opiskelijan käsitys monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa ympäristöissä.

Ä12 Kieli, kulttuuri ja identiteetti (P) 1. vsk

Opiskelijan käsitys kielen ja muiden ilmaisutapojen merkityksiä rakentavasta luonteesta, kielen vaihtelusta, kulttuurin merkityksestä ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan siitä, mikä merkitys kielellä ja kulttuurilla on yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

Ä13 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (P) 1. vsk

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta sen eri muodoissaan.

Ä14 Tekstit ja vaikuttaminen (P) 2. vsk

Opiskelija oppii tarkastelemaan monimuotoisia tekstejä ja niiden ilmaisutapoja sekä vuorovaikutusta erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmista. Hän perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietoja ja taitoja.

Ä15 Teksti ja konteksti (P) 2. vsk

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden konteksteja. Opiskelija harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityyppisiä ja -lajisia tekstejä.

Ä16 Nykykulttuuri ja kertomukset (P) 3. vsk

Opiskelija oppii tarkastelemaan nykykulttuurin ilmiöitä erityisesti kertomusten ja kertomuksellisuuden näkökulmasta. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista ja sen moninaisuudesta syvenee. Opiskelija syventää tietojaan vuorovaikutusetiikasta.

Ä17 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (VS) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan puheviestintää: yksilö-, ryhmä- ja kokousviestintää. Samoin kurssilla käydään läpi ylioppilaskirjoitusten puheviestintään liittyviä tehtäviä ja harjoitellaan niiden ratkaisemista. Lisäksi pohditaan puheviestinnän tehtäviä ja merkitystä nykyisessä työelämässä ja harjoitellaan nykyaikaisen työelämän puheviestinnän valmiuksia. Kurssille ei ole harjoituskirjavaatimusta eikä kaunokirjallisen teoksen lukuvaatimusta, vaan kurssinpitäjä vastaa oppimateriaalista.

Ä18 Kirjoittamistaitojen syventäminen (VS) 3. vsk

Kurssi on perinteinen yo-kokeisiin valmistava kurssi. Harjoitellaan sekä kirjoitustaidon kokeen että lukutaidon kokeen asioita ja valmistaudutaan äidinkielen ylioppilaskokeen vaatimuksiin. Kurssilla ei ole harjoituskirjavaatimusta eikä kaunokirjallisen teoksen lukuvaatimusta, vaan kurssinpitäjä vastaa oppimateriaalista.

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen (VS) 2. vsk

Kurssi on valtakunnallinen kirjoitustaidon kokeen pääasiallinen harjoittelujakso abi-vuotta ennakoiden. Pääkohtia ovat erilaisten pohjatekstien analysointi- ja tulkintakeinot, perinteisen esseekirjoittamisen rakenteet ja sisällöt. Luetaan ja arvioidaan yo-esseitä, lisäksi harjoitellaan oman kirjoittamistaidon kokeen mukaisen esseetekstin suunnittelua ja kirjoittamista.

ÄI10 Lukutaidon harjoittelukurssi (KS) 2. vsk.

Opiskelija harjoittelee erilaisia analysointi- ja tulkintatehtäviä, joita ei ole käyty läpi pakollisilla kursseilla. Etenkin lisäharjoittelun kohteina ovat AV-materiaalin analyysi, trailerit ja kuva-analyysi, tyylianalyysi ja kaunokirjalliset lisätekstit. Kurssille ei ole harjoituskirjavaatimusta eikä kaunokirjallisen teoksen lukuvaatimusta, vaan kurssinpitäjä vastaa oppimateriaalista.

ÄI11 Oppimaan oppiminen ja opiskelutaidot (KS) 1. vsk

Oppilas harjoittelee lukiossa tarvittavia oppimisen taitoja. Tarkastellaan perinteisen oppimiskäsityksen mukaisia kirjallisen kulttuurin mukaisia taitoja ja uusia sähköisen kulttuurin mukana tarvittavia taitoja. Kurssilla harjoitellaan laitteiden peruskäyttöä, erilaisia oppimisympäristöjä ja muun muassa kriittisen lukemisen ja tiedonetsinnän perusteita. Myös opinnoissa jaksamisen teemaa avataan.

Englanti, A-kieli

Suoritusjärjestys

Kertauskurssin (ENA9) suorittaminen ei edellytä minkään muun kurssin suorittamista. Pakolliset kurssit 1-6 suoritetaan numerojärjestyksessä. Syventäville kursseille 7-8 ja abikurssille (ENA10) osallistuminen edellyttää pakollisten kurssien suorittamista.

ENA1 Englannin kieli ja maailmani (P) 1. vsk

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin.

Numeroarviointi.

ENA2 Ihminen verkostoissa (P) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Numeroarviointi.

ENA3 Kulttuuri-ilmiöitä (P) 1. vsk

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta. Numeroarviointi.

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P) 2. vsk

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta englannin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa. Numeroarviointi.

ENA5 Tiede ja tulevaisuus (P) 2. vsk

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista sekä englannin kielen asemaa kansainvälisenä tieteen ja teknologian kielenä. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Numeroarviointi.

ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P) 2. vsk

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Numeroarviointi.

ENA7 Kestävä elämäntapa (VS) 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Numeroarviointi.

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen (VS) 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Numeroarviointi kurssista (sisältää kurssin ja suullisen kokeen). Kurssin lopussa erillinen suullisen kielitaidon koe, joka arvioidaan opetushallituksen ohjeiden mukaisesti ja josta opiskelija saa erillisen todistuksen yo-todistuksen liitteeksi.

ENA9 Kertauskurssi (KS) 1. vsk

Kurssilla kerrataan peruskoulussa opittuja englannin kielen keskeisiä rakenteita ja syvennetään osaamista niissä. Lisäksi kerrataan sanastoa ja syvennetään sekä kirjoitetun että puhutun kielen ymmärtämistä. Harjoitellaan lukiossa vaadittavia kielenopiskelutaitoja. Kurssiin sisältyy kurssikoe. Numeroarviointi.

ENA10 Abikurssi (KS) 3. vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-koetta varten. Kurssilla kerrataan kieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. (S)

Ruotsi, B1-kieli

Suoritusjärjestys

Kertauskurssin (rub8) suorittaminen ei edellytä minkään muun kurssin suorittamista. Pakolliset kurssit 1-5 suoritetaan numerojärjestyksessä. Syventäville kurseille 6-7 ja abikurssille (rub9) osallistuminen edellyttää pakollisten kurssien suorittamista.

RUB1 Minun ruotsini (P) 1. vsk

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Numeroarviointi.

RUB2 Hyvinvointi ja ihmissuhteet (P) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita.. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Numeroarviointi.

RUB3 Kulttuuri ja mediat (P) 2. vsk

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Numeroarviointi.

RUB4 Monenlaiset elinympäristömme (P) 2. vsk

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta. Numeroarviointi.

RUB5 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi (P) 2. vsk

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön. Numeroarviointi.

RUB6 Viesti ja vaikuta puhuen, suullinen kurssi (VS) 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista.

Numeroarviointi kurssista (sisältää kurssin ja suullisen kokeen). Kurssin lopussa erillinen suullisen kielitaidon koe, joka arvostellaan opetushallituksen ohjeiden mukaisesti ja josta opiskelija saa erillisen todistuksen yo-todistuksen liitteeksi.

RUB7 Kestävä elämäntapa (VS) 3. vsk

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Numeroarviointi.

RUB8 Kertauskurssi (KS) 1. vsk

Kurssilla kerrataan peruskoulussa opittuja ruotsin kielen kieliopin keskeisiä rakenteita ja syvennetään osaamista niissä. Lisäksi kerrataan sanastoa. Kurssiin sisältyy kurssikoe. Numeroarviointi.

RUB9 Abikurssi (SO) 3. vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-koetta varten. Kurssilla kerrataan kieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. (S)

Saksa, B2-kieli

Aloitettu peruskoulun 8. luokalla. Kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä. Kurssien itsenäistä suorittamista ei suositella.

SAB21 Elämän tärkeitä asioita (VS) 1. vsk

Kurssin aihepiirit ja tilanteet käsittelevät nuorten jokapäiväistä elämää, ihmissuhteita ja verkostoja, kiinnostuksen kohteita sekä vapaa-ajan viettoa ja harrastuksia. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Kurssilla kerrataan aiemmin opittua ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

SAB22 Monenlaista elämää (VS) 1. vsk

Kurssilla aihepiirit ja tilanteet käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, ja kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavaisuuksiin vuorovaikutuksessa. Kurssilla harjoitellaan myös pienimuotoista kirjallista viestintää.

SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 1. vsk

Kurssilla tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja kirjoitustaitoa. Harjoitellaan toimimista erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista.

SAB24 Kulttuuri ja mediat (VS) 2. vsk

Tällä kurssilla käsitellään saksankielisten maiden ajankohtaisia kulttuuri-ilmiöitä ja medioita. Oppilasta aktivoidaan osallistumaan, analysoimaan kulttuurielämyksiään ja ilmaisemaan omia mielipiteitään. Kaikkia kielitaidon osa-alueita harjoitetaan tasapuolisesti ja vahvistetaan monilukutaitoa.

SAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 2. vsk

Tällä kurssilla opiskellaan koulunkäyntiin, opiskeluun, ammatinvalintaan, työelämään ja tulevaisuuden suunnitelmiin liittyviä aiheita. Painotetaan suullista ja kirjallista viestintää, ja kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen.

SAB26 Yhteinen maapallomme (VS) 2. vsk

Kurssilla käsitellään luontoa, erilaisia asuinympäristöjä sekä kestäväää elämäntapaa. Tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Painopiste on tekstinymmärtämisessä sekä suullisessa ja kirjallisessa ilmaisussa, rakenteita kerrataan opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

SAB27 Kansainvälinen toiminta (VS) 3. vsk

Tällä kurssilla hyödynnetään olemassa olevaa kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään. Kurssilla vahvistetaan aiemmin opittua kielitaitoa.

SAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen (VS) 3. vsk

Kurssin aikana vahvistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavia kielen tuottamistaitoja sekä harjoitellaan eri tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kurssilla kerrataan ja laajennetaan aiemmin opittuja asioita.

SAB29 Abikurssi (SO) 3. vsk

Valmentautumista yo-kokeeseen. Käydään läpi rakenteita, sanastoa, tekstin- ja kuullunymmärtämistä sekä kirjoittamista toiveiden mukaan. Ei numeroarviointia.

Ranska, B2-kieli

Peruskoulun 8. luokalla alkanut kieli. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Numeroarviointi. Kurssit 1-8 mahdollista suorittaa itsenäisesti.

RAB21. Elämän tärkeitä asioita (VS) 1.vsk

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

RAB22. Monenlaista elämää (VS) 1.vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

RAB23. Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 1. vsk

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

RAB24. Kulttuuri ja mediat (VS) 2.vsk

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

RAB25. Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 2.vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

RAB26. Yhteinen maapallomme (VS) 2.vsk

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

RAB27. Kansainvälinen toiminta (VS) 3.vsk

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

RAB28. Viesti puhuen ja kirjoittaen (VS) 3.vsk

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

RAB29. Abikurssi (SO) 3.vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-koetta varten. Kurssilla kerrataan kieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. (S)

Venäjä, B2-kieli

Peruskoulun 8. luokalla alkanut kieli. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Kurssit 1-8 mahdollista suorittaa itsenäisesti.

VEB21 Elämän tärkeitä asioita (VS) 1. vsk

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

VEB22 Monenlaista elämää (VS) 1. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

VEB23 Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 1. vsk

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

VEB24 Kulttuuri ja mediat (VS) 2. vsk

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

VEB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 2. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

VEB26 Yhteinen maapallomme (VS) 2. vsk

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

VEB27 Kansainvälinen toiminta (VS) 3. vsk

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

VEB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen (VS) 3. vsk

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

VEB29 Abikurssi (SO) 3. vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-koetta varten. Kurssilla kerrataan kieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. (S)

Saksa, B3-kieli

Lukiossa alkava kieli. Kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä. Mikäli opiskelija siirtyy B2-kielestä B3-kieleen, hän voi opettajan harkinnan mukaan suorittaa itsenäisesti kurssit 1 ja 2. Muutoin kurssien itsenäistä suorittamista ei suositella.

SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS) 1. vsk

Kurssilla tutustutaan saksan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde jo opittuihin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta ja viestintästrategioita arkeen liittyvissä tilanteissa sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Opitaan kertomaan perusasioita itsestä sekä selviämään saksan kielellä yksinkertaisissa arkipäivän viestintätilanteissa. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja opetellaan saksan kielen perusrakenteita.

SAB32 Matkalla maailmassa (VS) 1. vsk

Kurssilla opetellaan selviytymään erilaisissa tavanomaisissa kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla, ravintolassa ja matkustellessa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista sekä opetellaan saksan kielen perusrakenteita.

SAB33 Elämän tärkeitä asioita (VS) 1. vsk

Kurssin aihepiirit ja tilanteet käsittelevät nuorten jokapäiväistä elämää, ihmissuhteita ja verkostoja, kiinnostuksen kohteita sekä vapaa-ajan viettoa ja harrastuksia. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Kurssilla kerrataan aiemmin opittua ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

SAB34 Monenlaista elämää (VS) 2. vsk

Kurssilla aihepiirit ja tilanteet käsittelevät viestintää kulttuurienvälisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, ja kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavaisuuksiin vuorovaikutuksessa. Kurssilla harjoitellaan myös pienimuotoista kirjallista viestintää.

SAB35 Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 2. vsk

Kurssilla tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja kirjoitustaitoa. Harjoitellaan toimimista erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista.

SAB36 Kulttuuri ja mediat (VS) 3. vsk

Tällä kurssilla käsitellään saksankielisten maiden ajankohtaisia kulttuuri-ilmiöitä ja medioita. Oppilasta aktivoidaan osallistumaan, analysoimaan kulttuurielämyksiään ja ilmaisemaan omia mielipiteitään. Kaikkia kielitaidon osa-alueita harjoitetaan tasapuolisesti ja vahvistetaan monilukutaitoa.

SAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 3. vsk

Tällä kurssilla opiskellaan koulunkäyntiin, opiskeluun, ammatinvalintaan, työelämään ja tulevaisuuden suunnitelmiin liittyviä aiheita. Painotetaan suullista ja kirjallista viestintää, ja kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen.

SAB38 Yhteinen maapallomme (VS) 3. vsk

Kurssilla käsitellään luontoa, erilaisia asuinympäristöjä sekä kestäväää elämäntapaa. Tutustutaan myös mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Painopiste on tekstinymmärtämisessä sekä suullisessa ja kirjallisessa ilmaisussa, rakenteita kerrataan opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

SAB39 Abikurssi (SO) 3. vsk

Valmentautumista yo-kokeeseen. Käydään läpi rakenteita, sanastoa, tekstin- ja kuullunymmärtämistä sekä kirjoittamista toiveiden mukaan. Ei numeroarviointia.

Ranska B3-kieli

Lukiossa alkava kieli. Kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä. Mikäli opiskelija siirtyy B2-kielestä B3-kieleen, hän voi harkinnan mukaan suorittaa itsenäisesti kurssit 1 ja 2.

RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS) 1. vsk

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

RAB32 Matkalla maailmassa (VS) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

RAB33 Elämän tärkeitä asioita (VS) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

RAB34 Monenlaista elämää (VS) 2. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

RAB35 Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 2. vsk

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

RAB36 Kulttuuri ja mediat (VS) 2. vsk

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

RAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 3. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin

RAB38 Yhteinen maapallomme (VS) 3. vsk

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

RAB39 Abikurssi (SO) 3. vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-kirjoitusta varten. Kurssilla kerrataankieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. (S)

Venäjä B3-kieli

Lukiossa alkava kieli. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Mikäli opiskelija siirtyy B2-kielestä B3-kieleen, hän voi harkinnan mukaan suorittaa itsenäisesti kurssit 1 ja 2.

VEB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VS) 1. vsk

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

VEB32 Matkalla maailmassa (VS) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

VEB33 Elämän tärkeitä asioita (VS) 1. vsk

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

VEB34 Monenlaista elämää (VS) 2. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

VEB35 Hyvinvointi ja huolenpito (VS) 2. vsk

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

VEB36 Kulttuuri ja mediat (VS) 2. vsk

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

VEB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VS) 3. vsk

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin

VEB38 Yhteinen maapallomme (VS) 3. vsk

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

VEB39 Abikurssi (SO) 3. vsk

Kurssin tavoitteena on valmistaa opiskelijaa tulevaa yo-kirjoitusta varten. Kurssilla kerrataankieliopin keskeisiä rakenteita, kartutetaan sanavarastoa, harjoitellaan kuullunymmärtämistä ja luetunymmärtämistä. Lisäksi opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien tuottamista. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. (S)

Matematiikka, pitkä oppimäärä

Matematiikka

Lukiomatematiikka alkaa kaikille yhteisillä matematiikan kursseilla (MAY0 ja MAY1). Tämän jälkeen matematiikkaa voi jatkaa joko lyhyen tai pitkän oppimäärän mukaan. Kurssit on tarkoitettu suorittamaan pakollisten osalta numerojärjestyksessä. Soveltavat ja syventävät kurssit voivat sijaita numerojärjestyksestä poiketen. Kursseilla tutustutaan myös teknisten apuvälineiden käyttöön.

MAY0 Pitkän ja lyhyen matematiikan yhteinen johdantokurssi (SO) 1.vsk

Kurssi MAY0 suositellaan pitkän ja lyhyen matematiikan lukijoille ensimmäiseksi kurssiksi. Ei esitietovaatimuksia. Kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittuja matemaattisia taitoja. Harjaannutaan matematiikan harjoitteluun ja kotitehtävien tekemiseen lukio-opintojen vaatimalla nopeudella ja intensiteetillä.

MAY1 Luvut ja lukujonot (P) 1.vsk

Kurssi MAY1 on yhteinen pitkän ja lyhyen oppimäärän lukijoille. Ei esitietovaatimuksia. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat reaalityluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta. Funktion käsite, kuvaajan piirto ja tulkinta. Lukujonojen alkeet. Logaritmien ja potenssien alkeet sekä niiden välinen yhteys.

Matematiikka, pitkä oppimäärä

MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt (P), 1.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat binomikaavat, 2. asteen yhtälö ja ratkaisukaava sekä juurten lukumäärän tutkiminen. 2. asteen polynomien jakaminen tekijöihin. Polynomifunktio ja polynomiyhtälöt sekä epäyhtälöt.

MAA3 Geometria (P), 1.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuuden tutkiminen. Sini- ja kosinilause. Ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria. Kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen.

MAA4 Vektorit (P), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat vektoreiden perusominaisuudet, yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla. Koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo. Yhtälöryhmän ratkaiseminen sekä suorat ja tasot avaruudessa.

MAA5 Analyttinen geometria (P), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat pistejoukon yhtälö. Suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt. Itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen. Pisteiden etäisyys suorasta.

MAA6 Derivaatta (P), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat rationaaliyhtälö ja –epäyhtälö. Funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta. Polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen. Polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen. Funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen. Funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä.

MAA7 Trigonometriset funktiot (P), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat suunnattu kulma ja radiaani. Trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksiin ja trigonometristen yhtälöiden ratkaiseminen. Yhdistetyn funktion derivaatta. Trigonometristen funktioiden derivaatat.

MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot (P), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat potenssien laskusäännöt. Juurifunktiot ja –yhtälöt. Eksponenttifunktiot ja –yhtälöt. Logaritmifunktiot ja –yhtälöt. Juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat. Käänteisfunktion käsite.

MAA9 Integraalilaskenta (P), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat integraalifunktiot, määrätty integraali. Pinta-alan ja tilavuuden laskeminen. Käytännön sovellukset.

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot (P), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma tunnuslukuineen. Klassinen ja tilastollinen todennäköisyys. Kombinatoriikka ja todennäköisyyksien laskusäännöt. Diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma. Diskreetin jakauman odotusarvo. Normaalijakauma.

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen (VS), 1.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat logiikan konnektiivit ja totuusarvot. Matemaattinen todistaminen. Kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö. Eukleideen algoritmi ja Diofantoksen yhtälöt. Alkuluvut ja Eratostheneen seula. Aritmetiikan peruslause. Kokonaislukujen kongruenssi.

MAA12 Algoritmit matematiikassa (VS), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat iterointi ja Newton-Raphsonin menetelmä. Polynomien jakoalgoritmi ja jakoyhtälö. Numeerinen integrointi. Numeerinen derivaatta ja keskeisdifferenssi. Approksimointi ja Taylorin polynomi. Kurssilla perehdytään numeeristen apuvälineiden käyttöön.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (VS), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen. Käänteisfunktiot. Kahden muuttujan funktio ja osittaisderivaatta. Funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä. Epäoleelliset integraalit. Lukujonon raja-arvo, sarjat ja niiden summa.

MAA14 Pitkän matematiikan kertaus- ja syventämiskurssi (SO), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat kaikki pakollisten kurssien sisällöt sekä niiden valtakunnallisten syventävien kurssien sisällöt, jotka opiskelija haluaa ottaa mukaan valmistautuessaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin päätteeksi on valtakunnallinen preliminäärikoe.

Oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkistä lyhyeen kursseja luetaan hyväksi seuraavasti:

MAA2 \diamond MAB2, MAA3 \diamond MAB3, MAA6 \diamond MAB7 ja MAA8 \diamond MAB4 ja MAA10 \diamond MAB5.

Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän paikallisia syventäviä tai paikallisia soveltavia kursseja. Pitkän matematiikan kurssiarvosanat siirtyvät sellaisenaan lyhyen oppimäärän kurssin arvosanaksi. Halutessaan korottaa arvosanaa opiskelijan tulee suorittaa kyseisen lyhyen oppimäärän kurssin koe. Siirryttäessä lyhyemmästä pitempään oppimäärään voidaan opiskelijalta edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän kursseja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset kurssit voidaan lukea hyväksi opiskelijan varsinaisen oppimäärän paikallisiksi syventäviksi tai paikallisiksi soveltaviksi kursseiksi. Tällainen kurssi on erityisesti MAB6 Talousmatematiikka, jonka myös pitkää matematiikkaa lukeva voi mahdollisuuksien mukaan sisällyttää pitkän matematiikan paikalliseksi soveltavaksi kurssiksi.

Matematiikka, lyhyt oppimäärä

MAY0 : Pitkän ja lyhyen matematiikan yhteinen johdantokurssi (KS) 1.vsk

Kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittuja matematiikan taitoja. Sisältönä ovat mm. peruslaskutoimitukset, yhtälön muodostaminen ja ratkaiseminen, yhtälöparin muodostaminen ja ratkaiseminen, polynomilausekkeiden sieventäminen, potenssien laskusäännöt ja prosenttilaskut.

MAY1 : Luvut ja lukujonot (P) 1. vsk

Kurssin sisältöjä ovat reaalityluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta, funktio, lukujonot, logaritmi ja potenssi.

MAB2 : Lausekkeet ja yhtälöt (P) 1. vsk

Suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus. Ongelmien muotoileminen yhtälöiksi. Yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen. Saatujen ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen. Toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen.

MAB3 : Geometria (P) 1. vsk

Tehdään havaintoja ja päätelmiä kuvioden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista. Keskeisinä sisältöinä ovat kuvioden yhdenmuotoisuus, trigonometria, Pythagoraan lause, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen sekä geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa.

MAB4 : Matemaattisia malleja (P) 2.vsk

Tutkitaan reaali maailman ilmiöiden säännön mukaisuuksia ja riippuvuuksia matemaattisten mallien avulla. Aiheina lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen, potenssiyhtälön ratkaiseminen, eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla. Myös lukujonoja käytetään matemaattisessa mallinnuksessa.

MAB5 : Tilastot ja todennäköisyys (P) 2.vsk

Harjoitellaan käsittelemään ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja. Todennäköisyyslaskennan osalta tutustutaan kombinatoriikkaan sekä todennäköisyyden laskulakeihin.

MAB6 : Talousmatematiikka (P) 2.vsk

Syvennetään prosenttilaskennan osaamista. Käydään läpi talouselämään liittyviä käsitteitä ja tehdään indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, verotus- ja muita laskelmia.

MAB7 : Matemaattinen analyysi (VS) 3. vsk

Kurssin sisältöinä ovat polynomifunktion derivaatta ja polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen. Tutkitaan funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin.

MAB8 : Tilastot ja todennäköisyys II (VS) 2.vsk

Vahvistetaan ja syvennetään tilastojen käsittelytaitoja. Sisältöinä myös normaalijakauma, toistokoe, binomijakauma ja luottamusvälin käsite.

MAB9 : Lyhyen matematiikan kertauskurssi (SO) 3.vsk

Kerrataan ja syvennetään lukion kurssien sisältöjä. Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.

Fysiikka

Fysiikka

Syventävät kurssit opiskellaan kaikille yhteisen pakollisen kurssin FY1 jälkeen numerojärjestyksessä. Kursseilla tutustutaan myös teknisten apuvälineiden käyttöön ja laaditaan työselostuksia.

FY1 Fysiikka luonnontieteenä (P), 1.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan merkitys nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Tutustuminen perusvuorovaikutuksiin, maailmankaikkeuden rakenteisiin ja syntyyn sekä aineen rakenteeseen. Voima liikkeen muutoksen aiheuttajana ja liikeilmiöt. Tutkimukset ja mallintaminen fysikaalisen tiedon rakentumisessa. Tulosten kerääminen, esittäminen graafisesti ja luotettavuuden arviointi.

FY2 Lämpö (VS), 1.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan merkitys energiantuotannon ratkaisuihin ja kestävästä tulevaisuudesta rakentamisessa. Lämpö ja lämpötila. Kaasujen tilanmuutokset, lämpölaajeneminen ja paine. Kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia. Mekaaninen työ, teho ja hyötysuhde. Energian säilyminen lämpöopin ja lämmön siirtymisissä. Tutkimuksen tai ongelmanratkaisun ideointia ja suunnittelua sekä työselostuksen laatiminen.

FY3 Sähkö (VS), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan ja teknologian merkitys jokapäiväisessä elämässä ja yhteiskunnassa. Sähkövirta ja jännite sekä resistanssi ja Ohmin laki. Yksinkertaiset tasavirtapiirit ja Kirchhoffin lait. Sähköteho ja Joulen laki. Kondensaattori, diodi ja LED komponentteina. Sähköstaattinen vuorovaikutus, Coulombin laki ja sähkökenttä. Sähköturvallisuus, kytkentöjen tekeminen ja virtapiirien tutkiminen.

FY4 Voima ja liike (VS), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan merkitys yksilön ja yhteiskunnan turvallisuudelle. Vuorovaikutus liikkeen muutoksen syynä, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä suoraviivainen liike. Newtonin lait, voimakuvio ja voimien yhteisvaikutus. Etä- ja kosketusvoimia: paino, kitka, noste ja kvalitatiivisesti väliaineen vastus. Liiketytö. Momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen yksinkertaisissa tilanteissa. Liikemäärän säilymlaki, impulssiperiaate ja yksiulotteiset törmäykset. Liike- ja potentiaalienergia sekä mekaanisen energian säilymlaki. Mallien käyttäminen ja muodostaminen sekä niiden rajoitukset ja puutteet.

FY5 Jaksollinen liike ja aallot (VS), 2.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan merkitys lääketieteessä ja musiikissa. Tasainen ympyräliike. Gravitaatiovuorovaikutus. Harmoninen voima ja värähdysliike. Aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen, heijastuminen, taittuminen, diffraktio, interferenssi ja seisovat aallot. Ääni aaltoliikeilmiönä. Mallien ja simulaatioiden suhde todellisuuteen.

FY6 Sähkömagnetismi (VS), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fysiikan merkitys energia- ja viestintäteknologiassa. Magnetismi, magneettinen vuorovaikutus ja magneettikenttä. Varatun hiukkasen liike sähkö- ja magneettikentässä. Sähkömagneettinen induktio, magneettivuo, induktiolaki ja Lenzin laki. Generaattori, muuntaja, vaihtovirran synty ja energian siirto sähkövirran avulla. Sähkömagneettisen säteilyn spektri, valon heijastuminen, taittuminen, interferenssi ja diffraktio. Tutkimuksen tai ongelmanratkaisuprosessin jäsenetty kuvaaminen.

FY7 Aine ja säteily (VS), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat näkökulmat fysiikan ja kosmologian kehittymiseen. Energian kvantittuminen. Sähkömagneettisen säteilyn kvantittuminen ja fotonit. Aaltohiukkasdualismi. Atomytimen rakenne. Ydinreaktiot, ydinenergia, ytimen sidosenergia sekä energian ja massan ekvivalenssi. Radioaktiivisuus ja hajoamislaki. Säteilyturvallisuus ja säteilyn hyötykäyttö. Tiedonhankinta, esittäminen ja arviointi.

FY8 Fysiikan kertauskurssi (SO), 3.vsk

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat pakollisen kurssin sisältö sekä niiden valtakunnallisten syventävien kurssien sisällöt, jotka opiskelija haluaa ottaa mukaan valmistautuessaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin päätteeksi on valtakunnallinen preliminäärikoe.

Kemia

KE1 : Kemiaa kaikkialla (P) 1.vsk

Pohditaan kemian merkitystä nyky-yhteiskunnassa, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Sisältöinä atomin rakenne ja jaksollinen järjestelmä, alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuudet ja niiden selittäminen aineen rakenteen ja kemiallisten sidosten avulla.

KE2 : Ihmisen ja elinympäristön kemiaa (VS) 2.vsk

Kurssilla tutustutaan erilaisten orgaanisten yhdisteiden rakenteeseen ja ominaisuuksiin. Lasketaan aineiden ainemääriä ja pitoisuuksia. Opitaan käyttämään kemian työvälineitä ja reagensseja.

KE3: Reaktiot ja energia (VS) 2.vsk

Kurssin keskeisinä sisältöinä mm. epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden reaktiot, kemiallisen reaktioyhtälön kirjoittaminen ja tasapainottaminen, aineen häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa ja sidosenergia. Reaktioihin tutustutaan myös kokeellisesti.

KE4 : Materiaalit ja teknologia (VS) 2.vsk

Tutustutaan metallien ja polymeerien ominaisuuksiin ja käyttöön. Sähkökemian osalta käsitellään hapetus-pelkistysreaktioita, jännitesarjaa, normaalipotentiaaleja, sähköparia ja elektrolyysiä.

KE5 : Reaktiot ja tasapaino (VS) 3. vsk

Kurssilla käsitellään kemiallisen reaktion nopeutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä, homogeenistä ja heterogeenistä tasapainoa, happo-emäsreaktioita, puskuriliuoksia.

KE6 : Lukiokemian kertauskurssi (SO) 3.vsk

Kerrataan lukion kemian kurssien sisällöt ja valmistaudutaan yo-kokeisiin.

Biologia

Pakolliset kurssit

B11. Elämä ja evoluutio (P) 1.vsk

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

Keskeiset sisällöt

- Biologia tieteenä
- Solu elämän perusyksikkönä
- Eliön elinkaari
- Evoluutio

Biologian kokeellisuuteen liittyvä pienimuotoinen tutkimus tai projekti

Kurssi suoritetaan biologian kursseista ensimmäisenä. Ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

BI2. Ekologia ja ympäristö (P) 2.vsk

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologisiin ympäristöongelmiin.

Keskeiset sisällöt

- Ympäristöongelmat, niiden syyt ja ratkaisumahdollisuudet
- Ekologian perusteet
- Kohti kestävää tulevaisuutta
- Ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai ympäristön kehittämisprojekti

Kurssi suoritetaan BI1 kurssin jälkeen. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI3. Solu ja perinnöllisyys (VS) 1. vsk

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

Keskeiset sisällöt

- Solu tutkimuskohteena
- Eliöt rakentuvat soluista
- Solujen lisääntyminen
- Periytymisen perusteet

BI1 kurssi tulee olla suoritettuna ennen BI3 kurssia. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

BI4. Ihmisen biologia (VS) 2. vsk

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimestön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

Keskeiset sisällöt

- Energia, aineenvaihdunta ja sen säätely
- Liikkuminen

- Elintoimintojen säätely
- Lisääntyminen

Pakolliset kurssit (BI1 ja BI2) tulee olla suoritettuina ennen BI4 kurssia. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

BI5. Biologian sovellukset (VS) 3. vsk

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen.

Keskeiset sisällöt

- Bioteknologian sovellukset ja merkitys
- Mikrobiologian sovellukset ja merkitys
- Geeniteknologian sovellukset ja merkitys
- Kasvi- ja eläinjalostus
- Biologian sovellusalaan liittyvä koe tai tutkimus

Biologian pakolliset kurssit (BI1 ja BI2) tulee olla suoritettuina ennen BI5 kurssia. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

BI6. Biologian laboroinnit (KS) 1. vsk

Kurssin tarkoituksena on tutustua käytännössä biologisiin ilmiöihin ja reaktioihin. Kurssilla voidaan perehtyä opiskelijoita kiinnostaviin biologisiin ilmiöihin. Sisällöt voivat vaihtua vuosittain opiskelijoiden kiinnostuksen mukaan

Keskeiset sisällöt

- mikrobien rakenne ja elintoiminnot
- erilaisten kudosten ja solukoiden tunnistaminen
- solujen energiatalous
- DNA:n rakenne ja eristys
- solujen aineenvaihdunta
- opiskelijoita kiinnostavia biologisia tutkimuskohteita

BI1 kurssi pitää olla suoritettuna ennen BI6 kurssia. Itsenäinen suoritus ei ole mahdollinen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä

Maantiede

Pakollinen kurssi

GE1. Maailma muutoksessa (P) 1 vsk.

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisuutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoita sekä sopeutua riskeihin

Keskeiset sisällöt

- Maantiede tieteenalana
- Luonnon järjestelmään liittyvät keskeiset globaalit riskialueet, riskien ennakointi ja niihin varautuminen
- Luonnonvaroihin ja ympäristöön liittyvät keskeiset globaalit riskialueet, riskien hillintä, niihin varautuminen ja sopeutuminen
- Ihmiskunnan globaalit riskialueet ja keskeiset kehityskysymykset

Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE2. Sininen planeetta (VS) 2.vsk

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet.

Keskeiset sisällöt

- Maantieteellinen ajattelu
- Maan planetaariset liikkeet ja niistä johtuvat ilmiöt
- Ilmakehä ja vesikehä liikkeessä sekä vyöhykkeisyys
- Maapallon rakenne ja muuttuvat pinnanmuodot
- Luonnonmaantieteellisen tiedon käyttö yhteiskunnassa ja arkielämässä

Maantieteen pakollinen kurssi (GE1) pitää olla suoritettuna ennen GE2 kurssia. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

GE3. Yhteinen maailma (VS) 2.vsk

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta.

Keskeiset sisällöt

- maantieteellinen ajattelu
- Väestö ja asutus

- Alkutuotanto ja ympäristö
- Teollisuus ja energia
- Palvelut, liikkuminen ja vuorovaikutus
- Ihmistoiminnan alueellinen rakenne
- Ihmismaantieteellisen tiedon käyttö yhteiskunnassa ja arkielämässä

Maantieteen pakollinen kurssi (GE1) pitää olla suoritettuna ennen GE3 kurssia.

GE4. Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (VS) 3. vsk

Kurssi perehdyttää aiemmillä kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kursilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Keskeiset sisällöt

- Geomedian käyttö arjessa, työelämässä ja kestävä kehityksen edistämässä
- Geomedia ja maantieteelliset tutkimustaidot
- Kehityksen ohjailu ja kestävä kehitys
- Maantieteellinen tutkielma tai osallistumis- ja vaikuttamisprojekti

Maantieteen pakollinen kurssi (GE1) pitää olla suoritettuna ennen GE4 kurssia. Itsenäinen suoritus mahdollinen.

Evankelis-luterilainen uskonto

Uskonnossa käydään läpi erilaisia uskontoja ja katsomuksia. Uskontoa on tarjolla kuusi kurssia, joista kaksi on pakollista ja neljä syventävää. Kurkseista suoritetaan ensin UE1, jonka jälkeen suoritusjärjestys on vapaa. UE1 ja UE2 kurseja ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti. Kaikki kurssit arvioidaan numeroin.

Pakolliset kurssit

UE1. Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (P) 1.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla määritellään mitä uskonto on ja miten sitä tutkitaan
- kurssilla tutustutaan nykyajan uskonnollisuuteen ja uskonnottomuuteen
- kurssilla tutustutaan kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin syntyyn ja piirteisiin ja niiden vaikutukseen länsimaiselle kulttuurille
- lisäksi kurssilla tutustutaan pyhien kirjojen syntyyn ja tulkintatapoihin

UE2. Maailmanlaajuinen kristinusko (P) 2. vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla käydään läpi kristinuskon asemaa ja vuorovaikutusta kulttuuriin eri puolilla maailmaa
- kurssilla tutustutaan katoliseen, ortodoksiseen ja protestanttiseen kristillisyyteen, niiden syntyyn, erityispiirteisiin, eettiseen ajatteluun ja yhteiskunnalliseen vaikutukseen
- kurssilla tutustutaan karismaattiseen kristillisyyteen ja kristillisperäisiin liikkeisiin
- kurssilla tutustutaan ajankohtaisiin kristinuskoon liittyviin kysymyksiin

Syventävät kurssit

UE3. Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (VS) 1.vsk

Kurssin sisältö

- kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan Kiinassa, Japanissa ja Intiassa syntyneiden maailmanuskontojen ominaispiirteet
- kurssilla käsitellään hindulaisuutta, jainalaisuutta, sikhiläisyyttä, buddhalaisuutta, kungfutselaisuutta, taolaisuutta, shintolaisuutta, luonnonuskontoja ja uusia uskonnollisia liikkeitä
- uskonnoista käydään läpi mm. pyhiä kirjoja ja oppia, eettisiä ohjeita, rituaaleja ja uskontojen vaikutusta yhteiskuntaan
- kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja ja/tai kutsutaan vierailijoita
- kurssin itsenäinen suoritus on mahdollista

UE4. Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla käydään läpi Suomen uskonnollista kenttää ja tutustutaan erilaisiin uskonnollisiin liikkeisiin
- kurssilla käsitellään suomalaisen uskonnon muutosta historian eri aikoina
- kurssilla tutustutaan uskonnon vaikutukseen ja näkyvyyteen Suomessa, julkisella sektorilla, politiikassa, työelämässä ja tavallisten perheiden elämässä
- kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja ja/tai kutsutaan vierailijoita
- kurssin itsenäinen suoritus on mahdollista

UE5. Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan muinaissuomalaisen uskonnon ja kristinuskon vaikutukseen suomalaisessa kulttuuriperinnössä
- kurssilla käsitellään uskonnon, taiteen ja populaarikulttuurin eri muotojen vuorovaikutusta
- tutustutaan uskonnollisiin teemoihin, symboliikkaan ja myytteihin eri taidemuodoissa ja populaarikulttuurissa, kuten elokuvissa, kirjoissa ja sarjakuvissa
- kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja ja/tai kutsutaan vierailijoita
- kurssi suoritetaan muuten kuin perinteisellä kokeella
- kurssin itsenäinen suoritus on mahdollista

UE6. Uskonnot ja media (VS) 3.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan uskontoon liittyviin ajankohtaisiin teemoihin mediassa
- kurssilla käsitellään ja arvioidaan median ja uskonnon välistä suhdetta
- kurssilla tutustutaan median vaikutukseen uskonnollisiin ilmiöihin, asenteisiin ja mielikuviin
- kurssilla tehdään mediasisältöä tai media-analyysi
- kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja ja/tai kutsutaan vierailijoita
- kurssi suoritetaan muuten kuin perinteisellä kokeella
- kurssin itsenäinen suoritus on mahdollista

Elämäkatsomustieto

Elämäkatsomustietoa on tarjolla kuusi kurssia, joista kaksi on pakollista ja neljä syventävää. Kurkseista suoritetaan ensin pakolliset kurssit, jonka jälkeen suoritusjärjestys on vapaa. Kaikki kurssit arvioidaan numeroin. Kaikki kurssit voi suorittaa itsenäisesti.

Pakolliset kurssit

1. Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu (ET1) (P) 1.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tutustutaan maailmankatsomuksen, maailmankuvan ja elämäkatsomuksen käsitteisiin
- Kurssilla käydään läpi erilaisia maailmankatsomuksia – esimerkiksi sekulaareja, uskonnollisia, poliittisia ja elämäntapaan liittyviä – sekä niiden piirteiden ja perusoletusten tutkimista eri tieteiden tarjoamin välinein
- Kurssilla tutustutaan koulun, median, politiikan, tieteen, taiteen, viihdeteollisuuden sekä uskonnollisten ja kulttuuristen yhteisöjen vaikutukseen maailmankuviin ja -katsomuksiin sekä omaan elämäkatsomukseen

2. Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä (ET2) (P) 2.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tarkastellaan luonnon- ja ihmistieteellisiä, sekulaareja ja uskonnollisia, filosofisia ja populaarikulttuuriin kuuluvia ihmiskäsityksiä ja -ihanteita
- Kurssilla tutustutaan ihmisen olemassaolon peruskysymyksiin: mm. ihmissuhteisiin, sukupuolisuuteen, opiskeluun ja kuolemaan
- Kurssilla käsitellään erilaisia käsityksiä hyvästä elämästä sekä toisten ihmisten, eläinten ja ympäristön asemasta siinä
- Kurssilla käydään läpi identiteettiä, elämänvalintoja ja elämänhallinnan keinoja: yksilön mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä ja perimän ja ympäristön merkitystä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

3. Yksilö ja yhteisö (ET3) (VS) 1.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tutustutaan ihmiseen sosiaalisena olentona, yksilöiden vuorovaikutukseen ja yhteisöllisyyteen.
- Kurssilla käydään läpi yhteiskuntatutkimuksen perusteita, kuten sosiaaliset tosiasiat, yhteiskunnalliset rakenteet ja modernin länsimaisen yhteiskunnan erityispiirteet sekä näiden vaikutus yksilön elämään.
- Kurssilla tutustutaan ihmisoikeuksiin, uskonnon- ja omantunnon vapauteen, globaaliin oikeudenmukaisuuteen ja kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen.
- Kurssilla käsitellään yhteiskunnalliset utopiat ja dystopiat sekä niiden kriittinen potentiaali: ihanteet ja kauhukuvat nykyisyyden suurennuslaseina ja toiminnan motivoijina

4. Kulttuurit katsomuksen muovaajina (ET4) (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja merkitykseen.
- Kurssilla käydään läpi kulttuuriperintöä: mm. tapakulttuurin monia muotoja, kulttuurista itseilmaisua, kulttuurin vaikutusta yksilön maailmankuvaan ja elämäkatsomukseen, Unescon maailmanperintöohjelmaa
- Kurssilla tutustutaan suomalaisen kulttuurin ja identiteetin historialliseen rakentumiseen, suomalaisuuden monimuotoisuuteen ja suomalaisiin vähemmistökuulttuureihin

5. Katsomusten maailma (ET5) (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tutustutaan katsomuksen ja uskonnon sekä uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden tutkimiseen, määrittelyyn, selittämiseen ja käsitteisiin, kuten myytti, pyhä ja riitti.
- Kurssilla tutustutaan uskontokritiikkiin, ateismiin, agnostismiin ja sekulaarin humanisminin maailmankatsomuksellisiin perusteisiin.
- Kurssilla käydään läpi kristinuskoa, islamia, juutalaisuutta ja valittujen uskontojen ja maailmankatsomuksellisten järjestelmien.

6. Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (ET6) (VS) 3.vsk

Kurssin sisältö

- Kurssilla tutustutaan ihmislajin evoluutioon ja kulttuurievoluutioon.
- Kurssilla käydään läpi suurten filosofien ja maailmankatsomuksellisten järjestelmien ja uskontojen eettisten ja aatteellisten perustojen kehittyminen abstrakteiksi ja yleisinhimillisiksi.
- Kurssilla tutustutaan ihmiskunnan suuriin maailmankuvallisiin, -katsomuksellisiin ja teknologisiin murroksiin sekä niiden vaikutuksiin ihmisten käsitykseen maailmasta ja itsestään.
- Kurssilla tutustutaan tulevaisuuden tutkimukseen, tekoälyyn, humanismiin, transhumanismiin ja niiden kritiikkiin tieteen uusimpien tulosten valossa.

Filosofia

Filosofiassa on tarjolla neljä kurssia, joista kaksi on pakollista ja kaksi syventävää. Kurseista suoritetaan ensin pakollinen kurssi FI1. Pakollisia kursseja ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssit arvostellaan numeroin.

Pakolliset kurssit

FI1. Johdatus filosofiseen ajatteluun (FI1) (P) 2.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla määritellään mitä on filosofia sekä tutustutaan filosofian keskeisiin osa-alueisiin
- kurssilla käydään läpi johdonmukaisen argumentaation ja pätevän päättelyn perusteet
- kurssilla tutustutaan keskeisiin filosofian peruskysymyksiin

FI2. Etiikka (FI2) (P) 2.vsk

Keskeiset sisällöt

- kurssilla käydään läpi filosofisen etiikan kysymyksiä, käsitteitä ja teorioita
- kurssilla arvioidaan elämää ja toimintaa moraalista näkökulmista ja perustellaan asioita filosofisten käsitteiden avulla
- kurssilla tutustutaan filosofisen etiikan antamiin näkökulmiin hyvästä elämäntavasta, moraalista ratkaisuista ja elämää ja ympäristöä koskevista eettisistä kysymyksistä

Syventävät kurssit

FI3. Yhteiskuntafilosofia (FI3) (VS) 3.vsk

Keskeiset sisällöt

- kurssilla perehdytään yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin
- kurssilla käsitellään oikeudenmukaista yhteiskuntaa, vallankäyttöä ja työnjakoa yksilöiden ja yhteisön toiminnassa
- kurssilla käydään läpi yhteiskuntasopimusteorioita, demokratian muotoja, anarkismia ja poliittisia ihanteita kuten liberalismia ja sosialismia
- lisäksi kurssilla käsitellään nykyaikaan liittyviä filosofian kysymyksiä, kuten sukupuolta, identiteettiä, kulttuurien kohtaamista, kestävästä tulevaisuuden rakentamista

FI4. Tieto, tiede ja todellisuus (FI4) (VS) 3.vsk

Keskeiset sisällöt

- kurssilla hahmotellaan mitä on tieto ja tietäminen ja miten todellisuus on rakentunut erilaisten filosofisten suuntausten mukaan
- kurssilla tutustutaan erilaisiin käsityksiin totuuden luonteesta ja totuusteorioihin
- kurssilla käydään läpi tieteellisen tutkimuksen luonnetta, tutkimuksen peruskäsitteitä ja sekä tieteenfilosofisia kysymyksiä

Psykologia

Psykologiaa on tarjolla kuusi kurssia, joista yksi on pakollinen ja viisi syventävää. Kurseista suoritetaan ensin ykköskurssi, jonka jälkeen suoritusjärjestys on vapaa. Kurssit 1-5 arvioidaan numeroin ja 6 kurssi suoritusmerkinnällä. Ensimmäistä ja kuudetta kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Pakollinen kurssi

PS1. Psykkinen toiminta ja oppiminen (PS1) (P) 1.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan ihmisen tiedostamattomaan ja tietoiseen psyykkiseen toimintaan
- kurssilla käydään läpi erilaisia psykologisia peruskäsitteitä kuten emootiota, motivaatiota ja kognitiivisia toimintoja
- kurssilla tutustutaan oppimisen psykologiaan ja sen erilaisiin sovelluksiin
- kurssilla käydään läpi psykologian tutkimuskohteita ja tutkimusmenetelmiä

Syventävät kurssit

PS2. Kehittyvä ihminen (PS2) (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla opiskellaan yksilön psyykkistä kehitystä, sekä siihen vaikuttavia biologisia ja sosiaalisia tekijöitä
- kurssilla käydään läpi kehityksen osa-alueita lapsuudessa ja nuoruudessa
- kurssilla tutustutaan kehityksen jatkuvuuteen elämänkaarena
- kurssilla käydään läpi psyykkisen kehityksen tutkimusta

PS3. Tietoa käsittelevä ihminen (PS3) (VS) 2.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan kognitiivisiin perusprosesseihin, tarkkaavaisuuteen, havaitsemiseen ja muistin toimintaan
- kurssilla tutustutaan hermoston toimintaan ja sen yhteyteen kognitiivisiin toimintoihin
- kurssilla käydään läpi kognitiivisen psykologian ja aivotutkimuksen menetelmiä
- kurssilla käydään läpi korkeatasoista kognitiivista toimintaa, kuten ajattelua, ongelmanratkaisua ja päätöksentekoa

PS4. Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys (PS4) (VS) 3.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan tunteiden muodostumiseen, biologiseen perustaan, tutkimukseen ja tunteiden merkitykseen yksilön elämässä
- kurssilla käydään läpi psyykinen hyvinvointi ja psyykkisen tasapainon ylläpito
- kurssilla tutustutaan uneen ja nukkumiseen, stressiin ja kriiseihin sekä niistä selviämiseen
- kurssilla käydään läpi mielenterveyteen vaikuttavia tekijöitä, mielenterveyden häiriötä ja niiden hoitoa

PS5. Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (PS5) (VS) 3.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan erilaisiin persoonallisuuden määrittelyihin ja persoonallisuuden tutkimiseen
- kurssilla käydään läpi erilaisia persoonallisuusteorioita
- kurssilla tutustutaan ryhmän vaikutukseen yksilön toimintaan
- kurssilla käydään läpi kulttuurin vaikutusta persoonallisuuteen, vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen toimintaan

Koulukohtainen syventävä kurssi

PS6. Psykologiaa monella tapaa (PS6) (KS) 1.vsk

Kurssin sisältö

- kurssilla tutustutaan erilaisiin psykologian soveltamisaloihin, erityisesti sosiaalipsykologiaan
- tutustutaan ryhmän, roolien ja vallan vaikutukseen yksilön ja yhteisön elämässä
- kurssilla tehdään erilaisia vuorovaikutustaitoihin, itsetuntemukseen ja ryhmään liittyviä harjoituksia
- tutustutaan erilaisiin tapoihin lisätä psyykkistä hyvinvointia

Historia

Pakolliset kurssit.

HI1. Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa, HI1, (P) 1.vsk

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Kurssilla käydään läpi ihmisen historiaa viimeisen kymmenen tuhannen vuoden ajalta aina maanviljelykulttuurin synnystä nykyiseen elämänmuotoon.

HI2. Kansainväliset suhteet, HI2 (P) 1.vsk

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla tarkastellaan ensimmäisen ja toisen maailmansodan syitä ja seurauksia, ja paneudutaan kylmän sodan tapahtumiin.

HI3. Itsenäisen Suomen historia, HI3 (P) 2.vsk

Kurssin tavoitteena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajalta 1800-luvulta aina nykyaikaan. Keskeisiä aiheita ovat Suomen sisäinen kehitys ja kansainvälisen aseman muutokset kyseisenä aikana.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI4. Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys, HI4 (VS) 1.vsk

Kurssilla tarkastellaan yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehitystä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä selityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla luodaan kuvaa nykyisen eurooppalaisen ja länsimaisen kulttuurin kehityksestä.

HI5. Ruotsin itämaasta Suomeksi, HI5 (VS) 2.vsk

Kurssilla tarkastellaan Suomen historiaa ennen autonomian aikaa eli 1800-lukua. Kurssilla keskitytään Suomen oloihin ja keskeisiin tapahtumiin Ruotsin vallan alusta 1100-luvulta lähtien.

HI6. Maailman kulttuurit kohtaavat, HI6 (VS) 3.vsk

Kurssilla tutustutaan maailman eri kulttuureihin, ja siihen minkälaisia seurauksia eri aikoina eri kulttuurien kohtaamisesta on seurannut.

Koulukohtainen syventävä kurssi

HI7. Maailmanpolitiikka kylmän sodan jälkeen, HI7 (KS) 3.vsk

Kurssilla analysoidaan kylmän sodan luonnetta ja sen päättymistä, ja sitä miten maailma muuttui kylmän sodan päättymisen jälkeen. Kurssilla pyritään hakemaan tietoa nykypäivän tapahtumien ymmärtämiseen lähihistoriaan tutustumalla. Kurssilla voidaan myös valmistautua historian ylioppilaskirjoitukseen kertaamalla tarvittavia asioita.

Yhteiskuntaoppi

Pakolliset kurssit

YH1. Suomalainen yhteiskunta, YH1, (P) 2.vsk

Kurssilla keskitytään suomalaisen yhteiskunnan tarkasteluun eri näkökulmista. Keskeisiä näkökulmia ovat kansalaisen asema hyvinvointivaltiossa ja kansalaisena demokraattisessa valtiossa.

YH2. Taloustieto, YH2, (P) 2.vsk

Kurssin tavoitteena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita yksityisen kansalaisen, yritysten ja koko kansantalouden kannalta. Tavoitteena on auttaa ymmärtämään miten yksityinen kansalainen voi vaikuttaa omaan talouteen ja kansantalouden tilaan.

YH3. Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma, YH3, (P) 3.vsk

Kurssilla perehdytään Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen (Suomi osana Euroopan unionia) ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja koko maailman tasolla.

Valtakunnallinen syventävä kurssi

YH4. Kansalaisen lakitieto, YH4, (VS) 3.vsk

Kurssilla tutustutaan Suomen oikeusjärjestykseen ja oikeuden käytön perusteisiin. Kurssilla käydään läpi eri elämänvaiheita syntymästä kuolemaan. Mitä oikeudellisia asioita järkevän kansalaisen olisi hyvä tietää ja osata, jotta mahdollisimman hyvin selviäisi suomalaisessa yhteiskunnassa eri tilanteissa. Kurssilla voidaan tehdä vierailu käräjäoikeuteen seuramaan istuntoa.

Liikunta

Arviointi

Liikunnan arviointi koostuu sekä fyysisen toimintakyvyn että sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteiden saavuttamisesta. Fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena.

LI1. Energiaa liikunnasta (LI1) (P) 1.vsk

Tavoitteena on ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn merkitys terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia liikunnan harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin, uuden oppimisen sekä liikunnan tuoman ilon ja virkistykseen myötä.

LI2. Aktiivinen elämäntapa (LI2) (P) 2.vsk

Tavoitteena on omaksua liikunnallinen elämäntapa sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

LI3. Terveyttä liikkuen (LI3) (VS) 1.vsk

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.

LI4. Yhdessä liikkuen (LI4) (VS) 2.vsk

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä on vanhojenpäivän tanssit.

LI5. Hyvinvointia liikkuen (LI5) (VS) 2.vsk

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia.

KOULUKOHTAISET SYVENTÄVÄT KURSSIT

LI6. Mailapelit (LI6) (KS) 2.vsk

Kurssilla syvennetään sulkapallon, tenniksen ja pöytätenniksen lajitaitoja. Kurssi arvostellaan numeroin 4-10. Kurssi on suunnattu toisen vuosikurssin opiskelijoille.

LI7. Kuntoa ja virkeyttä (LI7) (KS) 3.vsk

Ryhmän kanssa suunnitellaan liikuntamuotojen kokonaisuus kurssilla toteutettavaksi. Mukana yhdessä toimimista ja yksilöllisiä valintoja. Pyrkimyksenä on antaa niin fyysisiä ja psyykkisiä voimavaroja kevään yo- kirjoituksia ajatellen. Lajeina voivat olla mm. palloilua ja mailapelejä, lihaskuntoharjoittelua, hiihtoa, lenkkeilyä ja rentoutusharjoituksia säiden ja vuodenajan mukaan. Päämääränä on lisätä opiskelijoiden voimavaroja yo- kirjoituksia ajatellen ja antaa eväitä omaehtoiseen hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Kurssi arvioidaan numeroin 4-10.

Musiikki

Pakolliset kurssit

MU1. Musiikki ja minä (MU1) (P) 1.vsk

Kurssilla pääpaino on käytännön musisoinnilla, yksin ja yhdessä. Jokainen tutustuu vähintään yhteen soittimeen, jolla harjoittelee vähintään yhden kappaleen. Soittamisen, laulamisen ja kuuntelun

avulla tutustutaan musiikkikäsitteisiin, kuulonhuoltoon, kulttuuripalveluihin, paikalliseen musiikitoimintaan ja musiikin merkitykseen yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Kurssiin sisältyvät vapaaehtoiset esiintymiset, soittokoe ja kirjallinen koe.

MU2. Moniääninen Suomi (MU2) (P) 2.vsk. Huom! Jokaisen lukiolaisen on suoritettava pakollisena joko MU2 tai KU2

Kurssilla pääpaino on käytännön musisoinnilla. Opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Musiikkiohjelmistoon valitaan eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinmemusiikkiin. Opiskelijat valitsevat ohjelmiston yhdessä opettajan kanssa. Kurssilla syvennetään Mu1-kurssilla opittuja taitoja.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU3. Ovet auki musiikille (MU3) (VS) 1.vsk

Kurssilla pääpaino on käytännön musisoinnilla. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin ja musiikkikulttuureihin lähinnä soittamalla, laulamalla, kuuntelemalla

ja hakemalla tietoa. Opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikinlajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Kurssiin voi sisältyä esiintymisiä.

MU4. Musiikki viestii ja vaikuttaa (MU4) (VS) 2.vsk

Kurssilla pääpaino on käytännön musisoinnilla. Opiskelijat voivat valmistaa konsertin, tapahtuman tai tuotoksen, jossa opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa, monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä sekä yhteiskunnassa. Opiskelija tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen ja perehtyy tarkemmin musiikin käyttötapoihin esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä tai verkkoympäristöissä muutaman rajatun näytteen avulla. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MU5. Musiikkiprojekti (MU5) (KS) 3.vsk

Kurssin tavoitteena on tehdä yksin tai yhdessä projektityö. Aiheena voi olla esimerkiksi abi-show, abiradio tai jonkun muun musiikitapahtuman järjestäminen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MU6. Musisointi 1 (MU6) (KS) 2.vsk.

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija pääsee musisoimaan laulamalla ja soittamalla. Tunneilla opiskellaan bändisoittamisen ja äänenkäytön alkeita. Ohjelmistona käytetään helppoa rock- ja popmusiikin materiaalia ja opetellaan yhteissoittoon liittyviä taitoja sekä instrumenttien huoltoa. Oppilaat osallistuvat ohjelmiston valintaan. Aikaisempaa kokemusta ei tarvita. Tavoitteena on, että opiskelija oppii ilmaisemaan itseään musisoimalla, osaa toimia vastuullisesti ja aktiivisesti ryhmän jäsenenä sekä opettelee kuuntelemaan ja tulkitsemaan kuulemaansa. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

7. Musisointi 2 (MU7) (KS) 3.vsk.

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija syventää yhteismusisointitaitojaan, niihin liittyviä valmiuksia ja musiikillisen ilmaisun mahdollisuuksia. Tärkeää on, että musiikin opiskelulle asetetaan tavoitteita ja niitä myös arvioidaan. Soitto- ja laulutaitoa kehitetään, tutustutaan erityylisten kappaleiden tulkitsemiseen ja sovittamiseen. Opiskelija voi keskittyä yhteen instrumenttiin, jossa taitoja pyritään opettelemaan monipuolisesti. Opiskelijoista voidaan muodostaa kokoonpanoja ja he itse pääsevät valitsemaan ohjelmistoa. Ohjelmisto määräytyy ryhmän jäsenten kiinnostuksen ja taitojen mukaisesti. Kurssiin voi sisältyä esiintymisiä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TEA1 Teatterikurssi (SO) 1., 2., 3., vsk

Teatterikurssi on musikaaliprojekti, joka toteutetaan noin joka toinen lukuvuosi. Opiskelijat toimivat yksin ja ryhmässä. Ei numeroarviointia. Näytelmäproduktiossa opiskelijat suuntautuvat eri ryhmiin seuraavasti:

- roolihenkilö
- orkesterimuusikko
- kuorolainen
- lavastaja
- puvustaja
- maskeeraaja
- ääniteknikko
- **valoteknikko**
- **markkinointi**
- **kotisivujen tekijä**

MUSIIKKIOPISTO-OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN HAUSJÄRVEN LUKIOSSA

Oppiaine:	Hyväksytään lukion kurseiksi yhteensä:
Perustason päättötutkinto	2 kurssia
Solistinen opistotason päättötutkinto	3 kurssia
Orkesteri/yhtyesoitto	2 kurssia
Musiikin perusteet	4 kurssia
Säveltäpailu 1	1 kurssi
Musiikin teoria 1	1 kurssi
Harmoniaoppi	1 kurssi
Musiikkitieto	1 kurssi

Opiskelija saa kurssisuorituksen musiikkiopiston todistusta vastaan. Opiskelijoilta edellytetään lisäksi esiintymisiä Hausjärven lukion tilaisuuksissa. Kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä S. Muiden musiikkiopiston kurssien hyväksi lukemisesta tulee neuvotella etukäteen lukion rehtorin ja musiikinopettajan kanssa.

Kuvataide

Pakolliset kurssit

KU1. Kuvat ja kulttuurit (KU1) (P) 1.vsk

Kurssilla tutkitaan, tulkitaan ja hyödynnetään monipuolisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja omassa työskentelyssä.

Arviointi

Kansioarviointi, opintoretket, ei itsenäistä suoritusta.

KU2. Muotoillut ja rakennetut ympäristöt (KU2) (P) 2.vsk. Huom! ! Jokaisen lukiolaisen on suoritettava pakollisena joko MU2 tai KU2

Kurssilla tutkitaan ympäristön kuvakulttuurien yhteyksiä omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön. Kuvan tuottamisen lähtökohtina ovat mm. rakennetut ja luonnon ympäristöt, mediaympäristöt ja virtuaalimaailmat. Tutustutaan arkkitehtuurin, muotoilun ja tuotteistamisen tapoihin. Ymmärretään taiteen merkitys erilaisissa ympäristöissä ja ajankohtaisissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä.

Arviointi

Kansioarviointi, opintoretket, ei itsenäistä suoritusta.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU3. Osallisena mediassa (KU3) (VS) 1.VSK

Kurssin tavoitteena on tutkia ja tarkastella median yhteyksiä muihin ympäristöihin, omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön. Kurssilla käytetään erilaisia median sisältöjä, ilmiöitä ja toimintatapoja oman kuvantuottamisen lähtökohtana. Syvennetään tieto- ja viestintäteknologian osaamista. Visuaalisuuden merkitys mediaviestinnässä, mediaympäristöissä, niiden suunnittelussa ja tuottamisessa.

Arviointi

Kansioarviointi, opintoretket, ei itsenäistä suoritusta.

KU4. Taiteen monet maailmat (KU4) (VS) 2.VSK

Kurssilla tarkastellaan kuvataidetta eri aikoina ja eri ympäristöissä. Tutkitaan taiteen sisältöjen, ilmiöiden ja toimintatapojen yhteyksiä omiin kuviin, ympäristöön ja kulttuuriperintöön. Sovelletaan eri materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa työskentelyssä. Kurssilla rohkaistaan tutkimaan eri ilmiöitä ja vaikuttamaan kuvilla oman työskentelyn kautta.

Arviointi

Kansioarviointi, opintoretket, ei itsenäistä suoritusta.

Kuvataiteen koulukohtaiset syventävät kurssit

KU5. Kolmiulotteinen rakentaminen (KU5) (KS) 2.vsk

Kurssilla tutustutaan kolmiulotteiseen rakentamiseen ja kuvanveiston menetelmiin. Materiaaleina käytetään mm. savea, kipsiä, kierrätysmateriaaleja, puuta, pahvia, ym. Harjoitellaan kolmiulotteista havainnointia eri materiaaleilla ja toteutetaan teos näistä lähtökohdista. Opintomatka mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi

Kansioarviointi, ei itsenäistä suoritusta, suoritusmerkintä.

KU6. Valokuvaustyöpaja (KU6) 3.vsk

Kurssilla tutustutaan valokuvauksen eri tekniikoihin ja harjoitellaan omaa kuvailmaisua valokuvauksen menetelmin. Kurssilla yhdistyy vanha ja uusi tekniikka. Kokeillaan kuvantekotapoja niin pimiössä kuin tietokoneen ääressä kuvia muokaten. Pohditaan kuvien merkitystä itselle ja ympäristölle. Tuotetaan valokuvia soveltaen opittua. Mahdollinen opintomatka.

Arviointi

Kansioarviointi, ei itsenäistä suoritusta, suoritusmerkintä.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaus

OP1 Minä opiskelijana (P) 1., 2., 3.vsk

Kurssin 38 oppituntia hajautetaan kolmelle vuodelle. Oppituntien lisäksi tärkeää kurssin suorittamisessa on henkilökohtainen ohjaus. Jatko-opintomessuille, oppilaitosvierailuille ja vierailijoiden pitämille oppitunneilla osallistuminen on osa kurssin suoritusta. Kurssista saa suoritusmerkinnän, ei itsenäistä suorittamista.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa lukio-opintojen aloittamiseen ja suorittamiseen sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvät keskeiset tiedot ja taidot. Keskeiset sisällöt: opiskelu- ja tiedonhankintataidot, lukio-opintojen suunnittelu, jatko-opintojen pohtiminen ja ammatillinen suuntautuminen, elämännhallintataidot, itsetuntemus, omien vahvuuksien tunnistaminen, jatko-opintoihin ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyvät tietolähteet, sähköiset ohjausjärjestelmät ja hakujärjestelmät. Työelämään sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin tutustuminen.

Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelija voi keskustella lukio-opintoihin, jatkokoulutusvalintoihin ja urasuunnitteluun liittyvistä kysymyksistä sekä muista mahdollisista tulevaisuuteen ja ajankohtaiseen elämäntilanteeseen liittyvistä asioista.

OP2 Jatko-opinnot ja työelämä (P) 2., 3. vsk

Kurssin 38 oppituntia hajautetaan kahdelle vuodelle. Kurssista saa suoritusmerkinnän, ei itsenäistä suorittamista. Oppituntien lisäksi tärkeää kurssin suorittamisessa on henkilökohtainen ohjaus, jatko-opintomessut, oppituntien vierailijat, oppilaitosvierailut ja työelämään tutustuminen eli tet-harjoittelu.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija kehittää edelleen opiskeluvalmiuksiaan ja syventää itsetuntemustaan sekä perehtyy tarkemmin jatkokoulutukseen ja työelämään oman osaamisen, kiinnostuksen ja tavoitteiden mukaan. Kurssin keskeiset sisällöt: jatko-opintomahdollisuudet Suomessa ja ulkomailla, ylioppilastutkinto, työelämään tutustuminen ja työelämätietous, työnhakutaidot, jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelu ja jatko-opintoihin hakeutuminen. Lisäksi henkilökohtainen ohjaus jossa päivitetään opiskelijan ylioppilastutkintosuunnitelma sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Tietotekniikka

IT1 Tietokone työvälineenä (KS) 1., 2. ja 3. vsk

Ei esitietovaatimuksia. Oma tietokone vaaditaan.

Kurssin tavoitteena on tarjota opiskelijalle perustaidot ja syventävät taidot tietokoneen ja muiden tieto- ja viestintätekniisten laitteiden käyttöön oman opiskelun tueksi. Kurssilla tutustutaan ja käytetään kaikkia ylioppilaskirjoituksissa sallittuja ohjelmistoja. Kurssin tiedoilla opiskelijan on mahdollista käyttää ylioppilaskirjoituksissa käytettävissä olevia sovelluksia monipuolisesti hyödyksi.

Keskeiset sisällöt:

- tekstinkäsittely (esim. LibreOffice Writer)
- matemaattinen tekstinsyöttö ja -käsittely (esim. LibreOffice Calc, Texas Instruments TI-Nspire CAS)
- taulukkolaskenta (esim. LibreOffice Calc)
- kuvankäsittely (esim. Pinta, GIMP)
- vektorigrafiikka (esim. InkScape, Dia)
- symbolisen laskennan ohjelmat (esim. Texas Instruments TI-Nspire CAS, Geogebra, wxMaxima)
- matemaattiset piirto-ohjelmat (esim. Texas Instruments TI-Nspire CAS, Geogebra, wxMaxima)
- dataa keräävät ohjelmat (esim. LoggerPro, Texas Instruments TI-Nspire CAS)

Terveystieto

TE1. Terveyden perusteet (TE1),(P), 1.vsk*Keskeiset sisällöt*

- fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toiminta-, opiskelu- ja työkyky: terveyttä edistävä liikunta ja ravinto, painonhallinta, uni ja lepo, seksuaaliterveys, opiskeluhyvinvointi
- omasta terveydestä huolehtiminen ja muut itsehoitovalmiudet sekä hätäensiapu
- riippuvuuden eri muodot, tupakka, alkoholi ja huumeet, peli- ja nettiriippuvuus
- kansantaudit ja keskeiset tartuntataudit
- terveyttä, terveystottumuksia ja -ongelmia selittäviä keskeisiä biologisia, psykologisia ja kulttuurisia ilmiöitä, teorioita ja malleja

TE2. Ihminen, ympäristö ja terveys (TE2), (VS) 2.vsk*Keskeiset sisällöt*

- perimän, luonnonympäristöjen ja rakennetun ympäristön sekä psykososiaalisen ympäristön ja yhteisöjen terveysvaikutukset
- terveys ja elämäntapa, kuolema osana elämäntapaa
- ihmissuhteet ja sosiaalinen tuki
- seksuaalisuus ja seksuaalioikeudet sekä seksuaali- ja lisääntymisterveys
- mielenterveyttä suojaavat ja kuormittavat tekijät
- erilaiset kriisit ja niiden kohtaaminen
- työhyvinvointi ja ergonomia
- turvallisuus ja väkivallan ehkäisy
- media- ja kulttuuriympäristön ja terveysviestinnän merkitys ja kriittinen tulkinta

TE3. Terveyttä tutkimassa (TE3), (VS) 3.vsk*Keskeiset sisällöt*

- yhteiskunnallisten olosuhteiden, terveys- ja muun yhteiskuntapolitiikan, tieteellisen tutkimuksen, terveystieteiden ja teknologian kehitys, muutos ja yhteydet väestön terveyteen
- terveys- ja sosiaalipalvelujen kehitys, muutos ja yhteydet väestön terveyteen sekä keskeiset terveys- ja sosiaalipalvelujen toimijat

- terveyserot ja niihin vaikuttavat tekijät Suomessa ja maailmalla, terveyserojen kaventaminen
- terveyden ja terveystietoisuuden tutkiminen
- keskeiset terveyteen ja sairauteen liittyvät eettiset ja oikeudelliset kysymykset, potilaan oikeudet
- globaalit terveystietoisuudet ja niihin vaikuttaminen

TEEMAOPINNOT

TO1. Monitieteinen ajattelu (VS)

TO12 Opintokamu (VS) 1.vsk

Opintokamu-kurssin tavoitteena on lisätä opiskelijan itseyttä ja kasvattaa opiskelijan elämänhallintataitoja opiskelun ja hyvinvoinnin osalta. Kurssisisältö koostuu kolmesta teemasta: *Opiskelu, Sosiaaliset suhteet ja Tunteet ja mieli*. Opiskelija koostaa oman kurssinsa valitsemalla näiden teemojen sisältä aiheita. Opiskelija etenee kurssilla perehtyen valitsemiinsa aiheisiin ja tekemällä kaikki niihin liittyvät tehtävät.

Opiskelija

- ymmärtää, että opiskeluun liittyviä taitoja voi kehittää
- tutustuu itseensä opiskelijana ja tunnistaa omat opiskeluun liittyvät uskomuksensa, vahvuutensa sekä mahdollisen tuen tarpeen
- ymmärtää sosiaalisten suhteiden merkitykseen hyvinvoinnille ja tiedostaa oman vastuunsa vuorovaikutustilanteissa
- ymmärtää tunteiden merkityksen ihmiselle, miten tunteet syntyvät, miten ajatukset vaikuttavat tunteisiin ja tunteet ajatuksiin
- tutustuu erilaisiin keinoihin kohdata ja säädellä tunteita omassa elämässään ja pohtii, miten voisi edistää omaa hyvinvointiaan arjessa.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Suoritusmerkintä vaatii hyväksytyyn kurssisuorituksen Opintokamu-sivuilla.

TO2. Tutkiva työskentely teknologialla

TO21 3D-tulostaminen (VS) 2.vsk

Hausjärven lukiossa TO2-kurssin sisältönä on 3D-tulostaminen ja siihen liittyvä suunnittelu tietokoneavusteisilla ohjelmistoilla. Kurssin aikana tulostetaan tuote 3D-tulostimella. Lisäksi kurssin aikana vierailaan mahdollisuuksien mukaan lähialueen teknologiaa hyödyntävissä yrityksissä.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Suoritusmerkintä vaatii läsnäoloa ja annettujen tehtävien suorittamista.

TO3 Osaaminen arjessa

TO31 KV-kurssi (VS) 2. ja 3.vsk

Hajautettu kurssi, jonka aikana opiskelijoita tutustutetaan kansainvälisyyteen ja Hausjärven lukion kansainväliseen yhteistyökouluun, sen opiskelijoihin ja toimintaan. Perehdytään eri maiden yhteiskunnallisiin oloihin, kulttuuriin ja luontoon. Kurssin tyyppi vaihtelee lukuvuosittain. Se voi olla esim. matka-, projekti- tai opiskelijavaihtokurssi. Kurssi toteutetaan 1-2 kertaa / lukuvuosi.

Kurssin tavoitteena on, että

- opiskelijasta tulee entistä aktiivisempi ja ennakkoluulottomampi kansainvälisten yhteyksien solmija ja ylläpitäjä.
- opiskelija tuntee ja arvostaa niin omaa kulttuuriaan kuin myös muiden maiden ihmisiä, yhteiskuntaa, kulttuuri-identiteettiä ja luontoa.
- opiskelijan kielelliset valmiudet kehittyvät.

Keskeiset sisällöt määrittyvät aina kurssin tyyppin mukaan. Ne voivat olla esim.

- tutustutaan Hausjärven lukion ulkomaiseen yhteistyökumppaniin, heidän koulumuotoonsa, keskeisiin toimialoihinsa, kulttuuriinsa ja ekologiseen ympäristöönsä
- suunnitellaan, valmistellaan ja toteutetaan kansainvälisiä projekteja yhteistyökoulun kanssa
- toimitaan projektien isäntinä, toteutetaan kotikansainvälisyyttä majoittamalla ulkomaisia vieraita
- mahdolliset vierailevat esittelijät, esitelmöitsijät ja vierailut sekä kotimaisiin ja ulkomaisiin kohteisiin
- kirjallisen ja sähköisen yhteydenpidon ja yhteistyön motivointi ja aktivointi yhteistyökumppaneiden välillä
- toimiminen kansainvälisten vierailujen järjestäjinä yhteistyössä muun koulu yhteisön kanssa
- ylläpidetään suhteita paikalliseen mediaan kansainvälistä toimintaa koskevista asioista

Arviointi

- Kurssista annetaan suoritusmerkintä. Suoritusmerkintä edellyttää kurssin tyyppille ominaisten tehtävien suorittamista.

Aihekokonaisuudet

Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys, hyvinvointi ja turvallisuus, kestävä kehitys, kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus, teknologia ja yhteiskunta sekä viestintä ja mediaosaaminen tulevat teemoina luontevasti esille kansainvälisyyskurssin sisällöissä.

HAUSJÄRVEN LUKIO

Nimi _____

Valintakortti 2. vsk (LOPS2016)

Toiselle vuosikurssille suunnatut kurssit on tummennettu. Rastita tai ympyröi valintasi.

Kurssi	Pakollinen	Valtakunnallinen syventävä	Koulukohtainen syventävä	Sovel-tava
ÄI	1 2 3 4 5 6	7 8 9	10 11	
ENA	1 2 3 4 5 6	7 8	9 10	
RUB	1 2 3 4 5	6 7	8	9
SAB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
VEB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
RAB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
SAB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
VEB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
RAB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
MAB	2 3 4 5 6	7 8		9
MAA	2 3 4 5 6 7 8 9	11 12 13		14
BI	1 2	3 4 5	6	
GE	1	2 3 4		
FY	1	2 3 4 5 6 7		8
KE	1	2 3 4 5		6
UE/OU	1 2	3 4 5 6		
ET	1 2	3 4 5 6		
FI	1 2	3 4		
PS	1	2 3 4 5	6	
HI	1 2 3	4 5 6	7	
YH	1 2 3	4		
MU	1 2	3 4	5 6 7	
Teatterikurssi				1
KU	1 2	3 4	5 6	
LI	1 2	3 4 5	6 7	
TE	1	2 3		
OP	1 2			
IT			1	
Teemaopinnot		1 2 3		
Autokoulu				1

P = Pakollinen kurssi, VS = Valtakunnallinen syventävä kurssi, KS = Koulukohtainen syventävä kurssi, SO = Soveltava kurssi

Kuvataiteen ja musiikin 1.kurssit ovat pakolliset. Kuvataiteen ja musiikin pakollisia kursseja tulee valita yhteensä vähintään kolme.

Opiskelijan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

HAUSJÄRVEN LUKIO

Nimi _____

Valintakortti 3. vsk (LOPS2016)

Kolmannelle vuosikurssille suunnatut kurssit on tummennettu. Rastita tai ympyröi valintasi.

Kurssi	Pakollinen	Valtakunnallinen syventävä	Koulukohtainen syventävä	Sovel-tava
ÄI	1 2 3 4 5 6	7 8 9	10 11	
ENA	1 2 3 4 5 6	7 8	9 10	
RUB	1 2 3 4 5	6 7	8	9
SAB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
VEB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
RAB2		1 2 3 4 5 6 7 8		9
SAB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
VEB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
RAB3		1 2 3 4 5 6 7 8		9
MAB	2 3 4 5 6	7 8		9
MAA	2 3 4 5 6 7 8 9 10	11 12 13		14
BI	1 2	3 4 5	6	
GE	1	2 3 4		
FY	1	2 3 4 5 6 7		8
KE	1	2 3 4 5		6
UE/OU	1 2	3 4 5 6		
ET	1 2	3 4 5 6		
FI	1 2	3 4		
PS	1	2 3 4 5	6	
HI	1 2 3	4 5 6	7	
YH	1 2 3	4		
MU	1 2	3 4	5 6 7	
Teatterikurssi				1
KU	1 2	3 4	5 6	
LI	1 2	3 4 5	6 7	
TE	1	2 3		
OP	1 2			
IT			1	
Teemaopinnot		1 2 3		
Autokoulu				1

P = Pakollinen kurssi, VS = Valtakunnallinen syventävä kurssi, KS = Koulukohtainen syventävä kurssi, SO = Soveltava kurssi

Kuvataiteen ja musiikin 1.kurssit ovat pakolliset. Kuvataiteen ja musiikin pakollisia kursseja tulee valita yhteensä vähintään kolme.

Opiskelijan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus
